2025/1016

23.5.2025

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2025/1016

ze dne 16. května 2025,

kterým se Španělskému království uděluje výjimka z některých ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944, pokud jde o Melillu

(oznámeno pod číslem C(2025) 3175)

(Text s významem pro EHP)

(Pouze španělské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou ([1]), a zejména na článek 64 uvedeného nařízení,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU ([2]), a zejména na článek 66 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP A ROZSAH ROZHODNUTÍ

(1) Dne 23. listopadu 2020 předložilo Španělské království (dále jen „Španělsko“) Komisi v souladu s článkem 64 nařízení (EU) 2019/943 a článkem 66 směrnice (EU) 2019/944 žádost o výjimku (dále jen „žádost“) pro mimoiberská území Kanárských ostrovů, Baleárských ostrovů, Ceuty a Melilly (společně dále jen „mimoiberská území“).

(2) Předmětem žádosti byly původně výjimky z článku 8 a článku 54 směrnice (EU) 2019/944 a z článků 3, 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4, článků 9, 10, 11, článků 14 až 17, článků 19 až 27 a článků 35 až 47 nařízení (EU) 2019/943. V žádosti nebyla uvedena doba trvání požadované výjimky.

(3) Dne 18. března 2021 zveřejnila Komise žádost na svých internetových stránkách a vyzvala členské státy a zúčastněné strany, aby do 30. dubna 2021 předložily připomínky.

(4) Dne 17. srpna 2021 a 16. prosince 2021 požádala Komise Španělsko o další informace k žádosti o výjimku. Španělsko odpovědělo dne 4. října 2021 a 17. ledna 2022. V posledním podání upravilo Španělsko rozsah své žádosti o výjimku takto:

— žádost o výjimku z článku 8 směrnice (EU) 2019/944 byla stažena pro všechna mimoiberská území,

— žádost o výjimku z článku 54 směrnice (EU) 2019/944 byla stažena pro Baleárské ostrovy a Ceutu,

— Španělsko připojilo novou žádost o výjimku z čl. 40 odst. 4 až 7 směrnice (EU) 2019/944 pro všechna mimoiberská území,

— žádost o výjimku z čl. 3 prvního pododstavce písm. d), f), g), h), i), l), m) a q) nařízení (EU) 2019/943 byla stažena pro všechna mimoiberská území,

([1]) Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj.
([2]) Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj.

— Španělsko rovněž pro všechna mimoiberská území stáhlo žádost o výjimku z čl. 16 odst. 1 a 2 a čl. 20 odst. 1 a 2, čl. 21 odst. 1 až 6, čl. 22 odst. 1 s výjimkou písmen f) a h), čl. 22 odst. 4 a článků 35 až 47 nařízení (EU) 2019/943,

— u výjimky požadované pro Baleárské ostrovy a Ceutu navrhlo Španělsko omezenou dobu trvání, a to až do efektivního začlenění těchto území do kontinentálního území (neočekává se dříve než v roce 2030).

(5) Toto rozhodnutí by se mělo vztahovat pouze na Autonomní město Melilla, neboť rozhodnutí Komise o žádosti o výjimku, kterou Španělsko předložilo pro mimoiberské území Kanárských ostrovů, bylo přijato dne 8. prosince 2023 ([3]) a rozhodnutí o žádostech o výjimku, která Španělsko předložilo pro mimoiberská území Baleárských ostrovů a Autonomního města Ceuta, budou přijata jako samostatná rozhodnutí.

2. **MELILLA**

Elektrizační soustava a trh s elektřinou v Melille

(6) Španělsko vysvětluje, že město Melilla není propojeno s elektrizační soustavou pevninského Španělska. Španělsko v tomto ohledu uvádí, že kvůli vzdálenosti od Pyrenejského poloostrova je propojení technicky velmi obtížné a nákladově velmi náročné. V současné době proto neexistují žádné plány na propojení pevniny s Melillou, což je podmínka, kterou Španělsko považuje za nezbytnou pro skutečné začlenění Melilly na iberský trh s elektřinou.

(7) Španělsko uvádí, že roční spotřeba Melilly byla v roce 1996 nižší než 3 000 GWh (97,5 GWh). Dále uvádí, že téměř veškerá poptávka v Melille je pokryta především tepelnými elektrárnami. V roce 2023 činila roční spotřeba v Melille 202 GWh, 97,5 % této spotřeby představovala energie vyrobená z fosilních paliv (většinou se jedná o naftové generátory) a 2,5 % energie z obnovitelných zdrojů ([4]).

(8) V této souvislosti Španělsko vysvětluje, že nižší míra obnovitelných zdrojů energie na mimoiberských územích ve srovnání se španělskou pevninou je dána zejména omezeným zeměpisným prostorem, který je k dispozici pro novou výrobní kapacitu, vyšší potřebou výroby s možností řízení a omezenou dostupností zařízení pro ukládání energie.

(9) Španělsko uvádí, že pro mimoiberská území, včetně Melilly, jsou charakteristické vyšší náklady na palivo a malý trh, který na rozdíl od pevninské elektrizační soustavy neumožňuje využívat výhod úspor z rozsahu. Kvůli historické izolovanosti mají tato území také větší potřebu instalované rezervní kapacity.

(10) Španělsko se domnívá, že tyto charakteristické rysy trhu zvyšují náklady na výrobu elektřiny oproti pevnině a snižují atraktivitu pro vstup nových podniků na trh. Proto v Melille nevznikla účinná hospodářská soutěž.

(11) Téměř 100 % energie vyprodukované v Melille vždy v minulosti vyráběla skupina Endesa ([5]). A tato situace trvá dodnes.

(12) Španělsko tvrdí, že kvůli problémům souvisejícím s nedostatkem účinné hospodářské soutěže a s vysokými náklady a navzdory vnitrostátním opatřením přijatým na podporu hospodářské soutěže i zavedení ekonomických pobídek na podporu provozní účinnosti zařízení a snížení výrobních nákladů nebylo možné vytvořit tržní mechanismus, který by byl totožný s mechanismem na pevninském území.

([3]) Rozhodnutí Komise (EU) 2024/560 ze dne 8. prosince 2023, kterým se Španělskému království uděluje výjimka z některých ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944, pokud jde o Kanárské ostrovy (Úř. věst. L, 2024/560, 15.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/560/oj).

([4]) Viz Evolución demanda | Informes del sistema (sistemaelectrico-ree.es).

([5]) 70 % skupiny Endesa vlastní skupina Enel.

(13) Španělsko dále vysvětluje, že elektřina vyrobená na všech mimoiberských územích, včetně Melilly, je vyloučena z režimu nabídek na pevninském trhu. Elektrizační soustavy mimoiberských území používají pro nasazení mechanismus ekonomické priority ([6]):

— provozovatel soustavy řadí elektrárny podle ekonomické výhodnosti na základě variabilních nákladů, dokud není pokryta poptávka, s přihlédnutím k technickým omezením a rezervám nezbytným k zajištění dodávek elektřiny,

— strana poptávky (přímí spotřebitelé a dodavatelé) oznamuje provozovateli soustavy hodinovou poptávku v elektrizačních soustavách jednotlivých mimoiberských území,

— po denním nasazení nakupuje strana poptávky energii za cenu odpovídající ceně v režimu nabídek na kontinentálním území.

(14) Podle Španělska tento mechanismus zohledňuje vysoké náklady na výrobu elektrické energie a specifika mimoiberských území a jeho cílem je zajistit, aby spotřebitelé a dodavatelé na těchto územích nebyli vystaveni vyšším nákladům na výrobu elektřiny na mimoiberských územích ve srovnání s kontinentálním Španělskem, a to na základě zásad meziregionální solidarity.

(15) Španělsko dále vysvětluje, že výroba elektrické energie na mimoiberských územích funguje v režimu regulovaného odměňování namísto režimu tržního odměňování a používá se v podmínkách, kdy velkoobchodní trh nemůže fungovat a kdy jsou náklady z geografických a územních důvodů vyšší než náklady na výrobu elektřiny v kontinentálním Španělsku.

(16) Španělsko uvádí, že tento mechanismus zajišťuje, aby elektrizační soustava a veřejný rozpočet pokryly dodatečné náklady vyplývající z rozdílu mezi vyššími výrobními náklady na mimoiberských územích a cenou elektřiny odpovídající ceně na kontinentálním území, takže všichni spotřebitelé platí za elektrickou energii stejně bez ohledu na to, v jaké soustavě ji spotřebovávají.

(17) Podle Španělska je regulace činností v oblasti přenosu a distribuce elektrické energie na mimoiberských územích podobná regulaci v kontinentálním Španělsku.

(18) Pokud jde o maloobchodní trh, Španělsko vysvětluje, že koneční zákazníci na mimoiberských územích mají právo vybrat si svého dodavatele za stejných podmínek jako koneční zákazníci v kontinentálním Španělsku. Podobně je pojem zranitelných spotřebitelů definován pro celé Španělsko a obecně jsou dodávky organizovány v celé zemi jednotně. V tomto ohledu Španělsko uvádí, že mezi maloobchodními trhy na kontinentálním území a mimo něj nejsou žádné rozdíly.

Přehled právního rámce pro mimoiberská území

(19) Španělsko vysvětluje, že zákon 24/2013 stanoví, že se na dodávky elektrické energie na mimoiberských územích vztahuje zvláštní nařízení. Stanoví také, že za tuto činnost lze získat dodatečnou odměnu, která pokryje rozdíl mezi náklady na výrobu elektrické energie na mimoiberských územích a příjmy z prodeje elektřiny na těchto územích. Zákon č. 24/2013 stanoví podmínky, které musí být splněny, aby izolovaná soustava již nebyla považována za izolovanou, a sice že kapacita připojení mimoiberských území k pevnině jim umožňuje vstoupit na pevninský výrobní trh a že existují tržní mechanismy pro integraci jejich elektřiny.

(20) Španělsko uvádí, že zákon 17/2013 obsahuje obecná ustanovení pro zajištění dodávek a posílení hospodářské soutěže v elektrizačních soustavách na mimoiberských územích ([7]). Článek 5 zákona 17/2013 zejména stanoví, že přečerpávací vodní elektrárny na mimoiberských územích, jejichž hlavním účelem je zaručit dodávky, zajistit bezpečnost soustavy a začlenit obnovitelné zdroje energie bez možnosti řízení, jsou ve vlastnictví provozovatele soustavy.

([6]) Rámec je stanoven v královském nařízení 738/2015 ze dne 31. července 2015 (Real Decreto 738/2015, de 31 de julio, por el que se regula la actividad de producción de energía eléctrica y el procedimiento de despacho en los sistemas eléctricos de los territorios no peninsulares) (dále jen „královské nařízení 738/2015“).

([7]) Ley 17/2013, de 29 de octubre, para la garantía del suministro e incremento de la competencia en los sistemas eléctricos insulares y extrapeninsulares.

(21) Španělsko uvádí, že činnost v oblasti výroby elektrické energie a postup nasazování v elektrizačních soustavách na mimoiberských územích stejně jako režim odměňování za tuto činnost jsou podrobně upraveny královským nařízení 738/2015. Režim odměňování je založen na dvou složkách odměny: odměně za vynaložené investice a ostatní fixní náklady a odměně za variabilní náklady vzniklé během provozu. Cílem tohoto odměňování je pokrýt dodatečné náklady na výrobu elektrické energie na mimoiberských územích. Královské nařízení 738/2015 definuje dodatečné náklady jako rozdíl mezi všemi náklady na výrobu a cenou placenou při nasazení elektřiny realizovaném provozovatelem soustavy.

(22) Královské nařízení 738/2015 navíc zavádí výběrové řízení pro výběr nové kapacity a kapacity určené k renovaci.

(23) Komise v této souvislosti poznamenává, že mechanismus odměňování stanovený v královském nařízení 738/2015 byl Komisí schválen jako státní podpora rozhodnutím „SA.42270 – Španělsko – Výroba elektrické energie na španělských mimoiberských územích“ ([8]).

3. VÝJIMKY POŽADOVANÉ PRO MELILLU

(24) Žádost o výjimku podaná pro Melillu vychází z její kvalifikace jako malé izolované soustavy ve smyslu čl. 2 odst. 42 směrnice (EU) 2019/944.

3.1. Výjimka podle článku 66 směrnice (EU) 2019/944

(25) Španělsko žádá o výjimku z čl. 40 odst. 4 až 7 a z článku 54 směrnice (EU) 2019/944, pokud jde o obstarávání podpůrných služeb provozovatelem přenosové soustavy a zákaz pro provozovatele přenosových soustav vlastnit, vyvíjet, spravovat nebo provozovat zařízení pro ukládání energie.

Výjimka podle článku 64 nařízení (EU) 2019/943

(26) Španělsko žádá pro Melillu o výjimku z těchto ustanovení nařízení (EU) 2019/943:

— tržní zásady uvedené v čl. 3 prvním pododstavci písm. a), b), c), e), j), k), n), o) a p),

— pravidla obchodování s elektřinou podle článku 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4, článků 9, 10, 11, 14, 15, 16 a 17,

— pravidla o příjmu z přetížení stanovená v článku 19,

— články 14, 15, čl. 16 odst. 3 až 13, články 17, 19, čl. 20 odst. 3 až 8, čl. 21 odst. 7 a 8, čl. 22 odst. 1 písm. f) a h), čl. 22 odst. 2, 3 a 5 a čl. 25 odst. 2 až 4 pro případné nové podpůrné kapacitní mechanismy, které mohou být v budoucnu zřízeny,

— články 14 až 17, 19 až 27, 35 až 47 pro stávající režim definovaný v královském nařízení 738/2015.

3.2. Doba trvání požadovaných výjimek

(27) Španělsko se domnívá, že účinné začlenění mimoiberských území na trh s elektřinou na Pyrenejském poloostrově závisí na existenci propojení se španělským kontinentálním územím.

(28) Španělsko v případě Melilly žádá, aby výjimky neměly žádné časové omezení.

4. PŘIPOMÍNKY OBDRŽENÉ BĚHEM OBDOBÍ KONZULTACE

(29) Jak je popsáno ve 3. bodě odůvodnění, provedla Komise v průběhu března a dubna 2021 veřejnou konzultaci.

([8]) Rozhodnutí ze dne 28. května 2020, *SA.42270 (2016/NN) – Španělsko – Výroba elektrické energie na španělských mimoiberských územích*, C(2020) 3401.

(30) Všechny připomínky poskytnuté prostřednictvím odpovědí na veřejnou konzultaci se týkaly výjimky, kterou Španělsko požadovalo z článku 54 směrnice (EU) 2019/944 a která se týkala vlastnictví, správy a provozování zařízení pro ukládání energie provozovatelem přenosové soustavy.

(31) Respondenti v rámci veřejné konzultace byli proti udělení této výjimky, protože by legitimizovala projekt, podle kterého by společnosti Red Eléctrica de España S.A.U. (dále jen „společnost REE"), španělskému provozovateli přenosové soustavy, bylo na Kanárských ostrovech povoleno realizovat projekt Chira-Soria bez výběrového řízení (dále jen „projekt Chira-Soria") ([9]), jak vyžaduje článek 54 směrnice (EU) 2019/944. Respondenti uvedli, že skutečnost, že se výjimka vztahuje i na ostatní mimoiberská území, není relevantní, protože orografie Baleárských ostrovů a malá rozloha Ceuty a Melilly by na těchto územích neumožnily vybudovat přečerpávací vodní elektrárny ([10]).

(32) Respondenti uvedli, že pouhá ostrovní povaha není dostatečným odůvodněním pro výjimku z požadavku na výběrové řízení stanoveného v článku 54 směrnice (EU) 2019/944 vzhledem k tomu, že o projekt Chira-Soria údajně projevily zájem soukromé subjekty. Tvrdili, že tento zájem nebyl s ohledem na zákon 17/2013 zohledněn.

(33) Respondenti dále zdůraznili, že španělský regulační orgán, Comisión Nacional de Mercados y Competencia (CNMC) a španělská Státní rada vyjádřily obavy ohledně královského nařízení 738/2015 a úlohy společnosti REE, která vlastní přečerpávací vodní elektrárny a zároveň je subjektem, na němž v prvním stupni závisí správní postup povolování přečerpávacích vodních elektráren.

(34) Konkrétně v souvislosti s projektem Chira-Soria vznesli respondenti rovněž argumenty, podle nichž není ekonomicky odůvodněné, že projekt nepřispívá k integraci energie z obnovitelných zdrojů, a že projekt vyvolává environmentální a sociální obavy ([11]).

5. POSOUZENÍ ŽÁDOSTI O VÝJIMKU TÝKAJÍCÍ SE MELILLY

5.1. Malá izolovaná soustava

(35) V souladu s článkem 64 nařízení (EU) 2019/943 lze udělit výjimku z příslušných ustanovení článků 3 a 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4, článků 9 až 11, článků 14 až 17, článků 19 až 27, článků 35 až 47 a článku 51 uvedeného nařízení ve dvou případech:

a) pro malé izolované soustavy a malé připojené soustavy, pokud členský stát nebo členské státy mohou prokázat, že mají zásadní problémy související s jejich provozováním. V takovém případě se na výjimku vztahují podmínky, jejichž cílem je posílení hospodářské soutěže a začlenění na vnitřní trh s elektřinou;

b) pro nejvzdálenější regiony ve smyslu článku 349 SFEU, pokud nemohou být propojeny s unijním trhem s energií ze zřejmých fyzických důvodů.

(36) V souladu s čl. 66 odst. 1 prvním pododstavcem směrnice (EU) 2019/944 lze pro malé izolované soustavy a malé připojené soustavy udělit výjimku z příslušných ustanovení článků 7 a 8 a kapitol IV, V a VI, pokud členský stát nebo členské státy mohou prokázat, že mají zásadní problémy související s jejich provozováním. V čl. 66 odst. 2 druhém pododstavci směrnice (EU) 2019/944 se stanoví, že v případě nejvzdálenějších regionů ve smyslu článku 349 SFEU, které nemohou být propojeny s unijními trhy s elektřinou, se na výjimku vztahují podmínky s cílem zajistit, aby daná výjimka nebránila přechodu na obnovitelné zdroje energie.

([9]) Projekt Chira-Soria se týká výstavby zařízení pro ukládání energie (přečerpávací vodní elektrárny) s instalovaným výkonem 200 MW a kapacitou ukládání energie 3,5 GWh na ostrově Gran Canaria. Další informace o tomto projektu viz: Central hidroeléctrica de bombeo reversible Salto de Chira | Red Eléctrica (ree.es).

([10]) Přečerpávací vodní elektrárny lze považovat za zařízení pro ukládání energie podle směrnice (EU) 2019/944.

([11]) Podrobnosti viz rozhodnutí Komise (EU) 2024/560 ze dne 8. prosince 2023, body odůvodnění 33-36.

(37) Jak nařízení (EU) 2019/943, tak směrnice (EU) 2019/944 stanoví, že v případě malých izolovaných soustav má být výjimka časově omezena a podléhat podmínkám, jejichž cílem je posílit hospodářskou soutěž a začlenění na vnitřní trh s elektřinou. Kromě toho je třeba zajistit, že výjimka nebrání přechodu na energii z obnovitelných zdrojů, větší flexibilitě, ukládání energie, elektromobilitě a odezvě na straně poptávky a ani tento přechod neohrožuje.

(38) Podle čl. 2 bodu 42 směrnice (EU) 2019/944 se „malou izolovanou soustavou" rozumí „každá soustava, která měla v roce 1996 spotřebu nižší než 3 000 GWh a která získává méně než 5 % své roční spotřeby elektřiny propojením s jinými soustavami".

(39) Španělsko ve své žádosti vysvětluje, že Melilla není v současné době propojena s pevninským Španělskem (6. bod odůvodnění). Kromě toho Španělsko uvádí, že roční spotřeba Melilly byla v roce 1996 nižší než 3 000 GWh (7. bod odůvodnění).

(40) Na základě informací poskytnutých Španělskem a v souladu s rozhodnutím Komise SA.42270 „Španělsko – Výroba elektrické energie na španělských mimoiberských územích" se město Melilla považuje za malou izolovanou soustavu ve smyslu čl. 2 bodu 42 směrnice (EU) 2019/944.

5.2. **Zásadní problémy nebo vážné obtíže související s provozováním soustavy**

5.2.1. *Význam „zásadních problémů nebo vážných obtíží souvisejících s provozováním" soustavy*

(41) Pojem „zásadní problémy" uvedený v čl. 64 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2019/943 a „vážné obtíže" uvedený v čl. 66 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 normotvůrce nevymezil. Otevřená formulace umožňuje Komisi zvážit všechny potenciální problémy související se zvláštní situací malých soustav za předpokladu, že jsou podstatné, a nikoli pouze okrajové. Tyto problémy se mohou značně lišit v závislosti na zeměpisných charakteristikách, výrobě a spotřebě dané soustavy, ale také na technickém vývoji (např. ukládání elektřiny a malokapacitní výroba).

(42) Problémy, které se řešily v předešlých rozhodnutích Komise, se týkaly zachování sociální soudržnosti a/nebo rovných podmínek hospodářské soutěže mezi pevninou a ostrovy v situaci, kdy bezpečnost soustavy na ostrově vyžadovala dodatečná opatření nebo na ostrově výrazně zvyšovala náklady oproti nákladům na pevnině. „Provozování" tedy nelze chápat úzce, podmínkou nemůže být například to, že bez udělení výjimky není bezpečný provoz soustavy možný. Namísto toho se vždy mělo za to, že mezi „problémy nebo obtíže" patří i sociální a ekonomické problémy vzniklé uživatelům dotyčné soustavy ([12]).

(43) Kromě toho musí tyto zásadní problémy nebo vážné obtíže nastat v souvislosti s provozem malých izolovaných soustav nebo malých připojených soustav. Zdá se tedy, že je obtížné představit si odůvodnění, které by vycházelo výlučně z dopadu, k němuž by došlo mimo soustavu, např. z dopadu na vnitrostátní dotační programy. Relevantnost „nepřímého" dopadu na bezpečný provoz soustavy se tím nevylučuje.

5.2.2. *Zásadní problémy nebo vážné obtíže, které Španělsko uvedlo v žádosti*

(44) Španělsko poukazuje na několik výzev a problémů spojených s fungováním trhů s elektřinou a soustav na mimoiberských územích, včetně Melilly:

— malá velikost trhu mimoiberských území jim brání využívat úspory z rozsahu, které existují v pevninské elektrizační soustavě,

— vyšší náklady spojené se skladbou zdrojů energie, které vedou k vyšším nákladům na elektřinu, neboť většina výroby na mimoiberských územích je poháněna plynem, uhlím nebo motorovou naftou,

— vysoké investiční a provozní náklady plynoucí ze zeměpisné izolace a malé velikosti soustav,

([12]) Viz např. rozhodnutí Komise ze dne 14. srpna 2014, kterým se Řecké republice povoluje výjimka z některých ustanovení směrnice 2009/72/ES s odkazem na to, že náklady na výrobu elektřiny na ostrovech jsou vyšší než na pevnině, zatímco ceny se ze zákona rovnají cenám na pevnině.

— větší potřeba instalované rezervní kapacity v důsledku zeměpisné izolace soustav. Španělsko zejména vysvětluje, že mimoiberské území potřebuje vyšší úroveň točivé zásoby na pokrytí standardů bezpečnosti dodávek. Takový standard dodávek je o 40–70 % vyšší než instalovaný výkon ve srovnání s 10 % na pevnině. To vede k tomu, že elektrárny po značnou dobu neprodukují, což snižuje zájem o investice do nových kapacit,

— environmentální omezení pro lokalizaci nové výrobní kapacity, a to jak pro konvenční zařízení, tak pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů,

— související náklady a investice potřebné k vybudování nových propojení s pevninou vzhledem k jejich zeměpisné poloze,

(45) podle Španělska vedou tyto výzvy a problémy k tomu, že mimoiberská území charakterizují tyto dva hlavní rysy: vyšší náklady na elektřinu a nedostatečná konkurence při výrobě elektřiny.

(46) V souvislosti s vysokými náklady na výrobu elektřiny na mimoiberských územích Španělsko vysvětluje, že v důsledku výše uvedených problémů a výzev jsou náklady na nastavitelnou výrobu často dvojnásobné oproti nákladům na nastavitelnou výrobu v kontinentálním Španělsku. Španělsko tvrdí, že mimoiberská území musí být vyloučena ze systému kontinentálního trhu, aby spotřebitelé platili ceny, které jsou podobné cenám na pevnině.

(47) V souvislosti s nedostatečnou hospodářskou soutěží při výrobě elektřiny Španělsko vysvětluje, že vzhledem k historickému vývoji mimoiberských území a nedostatečné atraktivitě odvětví energetiky v těchto regionech plnila tradičně všechny funkce v oblasti dodávek energie jediná obchodní skupina. Španělsko uvádí, že v důsledku toho v Melille navzdory snahám o podporu hospodářské soutěže v oblasti výroby stále ještě nevznikla účinná hospodářská soutěž.

(48) Španělsko v žádosti dále poukazuje na výzvy spojené se zaváděním energie z obnovitelných zdrojů na mimoiberských územích, včetně Melilly.

5.2.3. *Posouzení*

(49) Komise uznává tvrzení Španělska, že kvůli problémům spojeným s provozem malých izolovaných soustav, velmi nízké úrovni hospodářské soutěže v segmentu výroby na mimoiberských územích a neexistujícímu propojení se španělskou pevninou dosud nejsou splněny podmínky proto, aby se v Melille zavedl plně liberalizovaný velkoobchodní trh s elektřinou.

(50) Lze tedy předpokládat, že fungující velkoobchodní trh v Melille nelze zavést bez veřejného zásahu, a že v důsledku toho nelze na tomto území prozatím provádět řadu ustanovení týkajících se termínovaných, denních, vnitrodenních a vyrovnávacích trhů.

(51) Komise může dospět k závěru, že plné uplatňování nařízení (EU) 2019/943 a směrnice (EU) 2019/944 na území, na něž se vztahuje tato žádost o výjimku, by způsobilo podstatné problémy pro provoz elektrizační soustavy v Melille.

5.3. **Rozsah výjimky**

5.3.1. *Články 54 a 66 směrnice (EU) 2019/944*

(52) Ustanovení čl. 54 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 zakazuje provozovatelům přenosových soustav vlastnit, vyvíjet, spravovat nebo provozovat zařízení pro ukládání energie.

(53) Ustanovení čl. 54 odst. 2 uvedené směrnice umožňuje členským státům odchýlit se od tohoto pravidla, pokud jsou zařízení plně integrovanými komponenty sítě a regulační orgán udělil svůj souhlas nebo pokud jsou splněny všechny podmínky stanovené v písmenech a) až c) uvedeného odstavce.

(54) Jak je uvedeno v 36. bodě odůvodnění, podle čl. 66 odst. 1 prvního pododstavce směrnice (EU) 2019/944 mohou členské státy požádat o výjimku z pravidel kapitoly VI (včetně článku 54) pro malé izolované soustavy, pokud mohou prokázat, že pro jejich provoz existují vážné obtíže.

(55) Kromě uplatnění možnosti výjimky podle čl. 54 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 může tedy Španělsko požádat Komisi o výjimku z článku 54 uvedené směrnice, pokud jde o Melillu, s odkazem na článek 66.

5.3.1.1. Žádost

(56) Jak je popsáno ve 20. bodě odůvodnění, článek 5 zákona 17/2013 stanoví, že přečerpávací vodní elektrárny na mimoiberských územích, jejichž hlavním účelem je zaručit dodávky, zajistit bezpečnost soustavy a začlenit obnovitelné zdroje energie bez možnosti řízení, jsou ve vlastnictví provozovatele soustavy.

(57) Španělsko ve své žádosti poukazuje na to, že kvůli malé velikosti Melilly není příliš pravděpodobné, že by v ní došlo k instalaci zařízení pro ukládání energie z vodních elektráren, ale že namísto toho lze uvažovat o jiných typech ukládání. V tomto ohledu Španělsko odkazuje na studie provedené provozovatelem přenosové soustavy, v nichž se uvádí, že s ohledem na závazky v oblasti dekarbonizace platné pro izolovaná území a s ohledem na zvýšení výroby z obnovitelných zdrojů a zvýšení odezvy na straně poptávky budou k zajištění dodávek energie v souladu se stanovenými požadavky na kvalitu a bezpečnost zapotřebí zařízení pro ukládání energie.

(58) Španělsko proto v souladu s článkem 66 směrnice (EU) 2019/944 žádá pro Melillu o výjimku z článku 54 uvedené směrnice.

5.3.1.2. Posouzení

(59) Jak je uvedeno ve 53. bodě odůvodnění, Komise podotýká, že samotný článek 54 směrnice (EU) 2019/944 již v odstavci 2 obsahuje možnost, aby se členské státy odchýlily od pravidla uvedeného v odstavci 1 téhož článku, a sice že provozovatelé přenosových soustav nesmí vlastnit, vyvíjet, spravovat ani provozovat zařízení pro ukládání energie.

(60) S ohledem na možnost stanovenou v čl. 54 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 se Komise domnívá, že výjimka z čl. 54 odst. 1 podle článku 66 směrnice pro všechny typy technologií ukládání energie není odůvodněná, protože by bránila tržně založenému rozvoji projektů ukládání energie.

(61) Komise dále zdůrazňuje, že povinnost provozovatelů přenosových soustav vlastnit a provozovat zařízení pro ukládání energie na mimoiberských územích stanovená v zákoně 17/2013 se zřejmě zakládá na kritériích, která se liší od kritérií stanovených v článku 54 směrnice (EU) 2019/944. Toto rozhodnutí pouze posuzuje, zda jsou splněny požadavky pro výjimku podle čl. 66 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944, a nebrání Komisi v posouzení souladu zákona 17/2013 s požadavky stanovenými ve směrnici (EU) 2019/944.

5.3.2. *Ustanovení čl. 40 odst. 4 až 7 směrnice (EU) 2019/944*

(62) Podle Španělska brání neexistence účinné hospodářské soutěže v segmentu výroby elektřiny na mimoiberských územích vytvoření nenarušených trhů s elektřinou. Zejména brání provozovateli přenosové soustavy vytvořit a provozovat na Melille vyrovnávací trh, včetně tržního obstarávání nefrekvenčních podpůrných služeb.

(63) Komise se domnívá, že důvody uvedené v 9. až 12. bodě odůvodnění v současné době v Melille brání vytvoření vyrovnávacího trhu a tržnímu zadávání nefrekvenčních podpůrných služeb. Komise se proto domnívá, že výjimky z povinností stanovených v čl. 40 odst. 4 až 7 směrnice (EU) 2019/944 v souladu s článkem 66 směrnice jsou odůvodněné.

5.3.3. *Kapitola II nařízení (EU) 2019/943: obecná pravidla pro trh s elektřinou – články 3 a 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4, články 9, 10 a 11*

5.3.3.1. Žádost

(64) Španělsko uvádí, že nedostatek účinné hospodářské soutěže mezi výrobci brání vzniku neregulovaných trhů s elektřinou. Rozhodnutí o nasazení na mimoiberských územích včetně Melilly jsou založena na technických a ekonomických kritériích, pro která není vždy možné použít tržní pravidla. Kromě toho Španělsko vysvětluje, že tvorba cen na mimoiberských územích není založena na nabídce a poptávce na těchto územích, ale na nabídce a poptávce v kontinentálním Španělsku, aby se zabránilo tomu, že spotřebitelé na mimoiberských územích budou platit dodatečné náklady na výrobu elektřiny na těchto územích.

(65) Španělsko proto žádá o výjimku z následujících ustanovení čl. 3 prvního pododstavce nařízení (EU) 2019/943:

— písm. a), b), o), p), protože podle Španělska nelze ceny na dotčených trzích volně tvořit na základě nabídky a poptávky a na těchto územích nefungují žádné dlouhodobé trhy,

— písm. c), jelikož se Španělsko domnívá, že tržní pravidla, která usnadňují rozvoj flexibilní výroby a poptávky, by nemusela být na daných územích použitelná,

— písm. e) a k), protože podle Španělska výrobci neodpovídají za prodej elektřiny, kterou vyrobí (o tom, které elektrárny budou nasazeny, rozhoduje provozovatel soustavy), a nemohou podávat souhrnné nabídky,

— písm. j), neboť se Španělsko domnívá, že strategie ukládání energie na těchto územích by mohla vyžadovat, aby ukládání energie mělo přednost a nebylo na stejné úrovni jako ostatní výrobní zařízení,

— písm. n), k němuž Španělsko poznamenává, že vstup a výstup výroby elektřiny by v zásadě mohl být založen na posouzení hospodářské a finanční životaschopnosti provozu ze strany podniků, ale že z praktického hlediska není možné, aby se výrobní společnosti účastnily systému, aniž by jim byl poskytnut regulovaný režim plateb, který bude schopný pokrýt výrobní náklady.

(66) Pokud jde o článek 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4 a články 9, 10 a 11, Španělsko zdůrazňuje, že ačkoli se elektrizační soustava na mimoiberských územích řídí režimem nasazování, který funguje podobně jako unijní trhy s elektřinou, například s denními a vnitrodenními nasazeními, jedná se o regulovaný režim. Nákupní cena vychází z ceny na kontinentálním území, a nikoli z uznaných nákladů, které výrobcům vznikají při provádění činností spojených s výrobou elektřiny, včetně služeb výkonové rovnováhy. Na tomto základě Španělsko žádá o výjimku z článku 6, čl. 7 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4 a článků 9, 10 a 11 nařízení (EU) 2019/943, neboť na mimoiberských územích včetně Melilly neexistuje vyrovnávací trh a vzhledem k neexistenci propojení s kontinentálním Španělskem ani možnost začlenění na unijní denní a vnitrodenní trhy.

(67) Pokud jde o čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 4 nařízení (EU) 2019/943, Španělsko uvádí, že vzhledem k izolované povaze mimoiberských území jsou nasazování prováděna nezávisle na kontinentálním a unijním trhu – kromě toho, že referenční cena pro nákup energie vychází z kontinentální ceny –, přičemž nasazování jsou založena na hodinových harmonogramech.

(68) Stejně tak se v souladu s výše uvedeným Španělsko domnívá, že začlenění dlouhodobých trhů, technických cenových stropů a hodnoty nepokrytého zatížení podle článků 9 až 11 nařízení (EU) 2019/943 se nevztahuje na nasazování na mimoiberských územích.

5.3.3.2. Posouzení

(69) Pokud jde o žádost o výjimku z čl. 3 prvního pododstavce nařízení (EU) 2019/943, je Komise toho názoru, že:

— důvody uvedené v 9. až 12. bodě odůvodnění v současné době uvádějí, že ceny elektřiny v Melille nejsou tvořeny na základě tržního přístupu, ale prostřednictvím zvláštního regulovaného mechanismu, kdy provozovatel soustavy provádí nasazování výroby pro každé z mimoiberských území, a výjimka z čl. 3 prvního pododstavce písm. a), b), e) a k) nařízení (EU) 2019/943 je odůvodněná,

— mezi důvody uvedenými v 9. až 12. bodě odůvodnění v současné době patří to, že v Melille nefunguje žádný dlouhodobý trh a nasazování provozovatele soustavy zahrnuje týdenní, denní a vnitrodenní předpovědi, jakož i odchylky v reálném čase, a proto je rovněž odůvodněná výjimka z čl. 3 prvního pododstavce písm. o) a p) nařízení (EU) 2019/943,

— ačkoli Komise uznává, že současný regulovaný režim a zvláštní charakteristiky Melilly mohou ztěžovat rozvoj flexibilnější výroby, nízkouhlíkové výroby a pružnější poptávky, je přesto nutné uplatňovat tržní pravidla, aby se co nejvíce stimuloval jejich rozvoj. Komise se proto domnívá, že výjimka z čl. 3 prvního pododstavce písm. c) nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná,

— ustanovení čl. 3 prvního pododstavce písm. j) nařízení (EU) 2019/943 nebrání tomu, aby byla dána přednost projektům v oblasti ukládání energie v Melille, pokud jsou například tyto projekty považovány za nejlepší možnost pro zajištění bezpečnosti dodávek. Komise je proto toho názoru, že výjimka z čl. 3 prvního pododstavce písm. j) nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná,

— v souvislosti s čl. 3 prvním pododstavcem písm. n) nařízení (EU) 2019/943 by vstup podniku na trh s výrobou elektřiny nebo opuštění tohoto trhu měly záviset na posouzení hospodářské a finanční životaschopnosti tohoto podniku, s přihlédnutím k možnosti získat regulovanou odměnu uvedenou v 15. a 16. bodě odůvodnění. Proto není výjimka z čl. 3 prvního pododstavce písm. n) nařízení (EU) 2019/943 pro Melillu odůvodněná.

(70) Pokud jde o požadovanou výjimku z článku 6, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 4, článků 9, 10 a 11 nařízení (EU) 2019/943, tato ustanovení se týkají požadavků na dlouhodobé, denní a vnitrodenní trhy a trhy pro zajišťování výkonové rovnováhy. Podle informací, které Španělsko předložilo, nelze tyto trhy v Melille účinně realizovat (9. až 12. bod odůvodnění) Komise se proto domnívá, že výjimka z těchto ustanovení je odůvodněná.

5.3.4. *Kapitola III nařízení (EU) 2019/943: přístup k síti a řízení přetížení – články 14 až 17 a článek 19*

5.3.4.1. Žádost

(71) Španělsko vysvětluje, že požadavky stanovené v článcích 14 až 16 a článku 19 nelze na mimoiberských územích uplatňovat, protože provozovatel přenosové soustavy provádí nasazování výroby pro každou z izolovaných elektrizačních soustav a tyto soustavy nepředstavují samostatné navzájem propojené nabídkové zóny. Španělsko rovněž vysvětluje, že vzhledem k tomu, že mimoiberská území netvoří samostatné nabídkové zóny, neexistuje související trh s kapacitou mezi zónami, a tudíž nevzniká žádný příjem z přetížení.

5.3.4.2. Posouzení

(72) Výjimky z čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 nařízení (EU) 2019/943 mají za následek nezačlenění Melilly na integrované denní a vnitrodenní trhy. Proto se na Melillu nutně nevztahují některá ustanovení týkající se fungování těchto trhů.

(73) Články 14 až 17 a článek 19 nařízení (EU) 2019/943 se týkají nabídkových zón a řízení kapacity a přetížení mezi nabídkovými zónami. V této souvislosti Komise konstatuje, že Melilla nepředstavuje samostatnou nabídkovou zónu a že Španělsko v současné době neplánuje vybudovat propojení Melilly s pevninou. Vzhledem k tomu, že cílem článků 14 a 15 je optimalizovat tržní nasazení mezi nabídkovými zónami, Komise se domnívá, že výjimka z těchto ustanovení je odůvodněná. Ustanovení čl. 16 odst. 3 až 13 a článků 17 a 19 se naopak na Melillu fakticky nevztahují, neboť nepředstavuje samostatnou nabídkovou zónu. Z toho vyplývá, že výjimka z požadavků čl. 16 odst. 3 až 13 a článků 17 a 19 nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná.

(74) Pokud jde o ustanovení čl. 16 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/943, která obsahují obecné zásady týkající se řízení přetížení, Komise se domnívá, že vzhledem k izolaci a malé velikosti soustavy v Melille a závažným problémům, které to představuje pro její provoz, je výjimka odůvodněná.

5.3.5. *Kapitola IV nařízení (EU) 2019/943: zdrojová přiměřenost – čl. 20 odst. 3 až 8, čl. 21 odst. 7 a 8, čl. 22 odst. 1 písm. f) a h), čl. 22 odst. 2, 3 a 5 a čl. 25 odst. 2 až 4*

5.3.5.1. Žádost

(75) Španělsko vysvětluje, že vzhledem ke geografické izolovanosti mimoiberských území plynoucí z nízké úrovně nebo neexistence propojení s pevninou jsou posouzení zdrojové přiměřenosti prováděná provozovatelem soustavy pro každé z mimoiberských území nezávislá a nejsou začleňována do evropského posouzení zdrojové přiměřenosti ani do posouzení zdrojové přiměřenosti v kontinentálním Španělsku. Podle Španělska se proto některá ustanovení kapitoly IV nevztahují na mimoiberská území. Španělsko nicméně zdůrazňuje, že cílem stávajících vnitrostátních pravidel je pokud možno zajistit rovné zacházení mezi mimoiberskými územími a kontinentálním trhem, například pokud jde o úroveň bezpečnosti dodávek nebo metodiku provádění posouzení zdrojové přiměřenosti.

(76) Španělsko tvrdí, že přiměřenost na mimoiberských územích je zajištěna zvláštním mechanismem pro přidělování nových kapacit stanoveným v královském nařízení 738/2015, jak je popsáno ve 21. až 23. bodě odůvodnění. Španělsko se domnívá, že tento mechanismus by měl být vzhledem k jedinečné povaze mimoiberských území zachován, a proto žádá o výjimku z čl. 20 odst. 3 až 8, čl. 21 odst. 7 a 8, čl. 22 odst. 1 písm. f) a h), čl. 22 odst. 2, 3 a 5 a čl. 25 odst. 2 až 4.

(77) Španělsko tvrdí, že posouzení zdrojové přiměřenosti na mimoiberských územích je v souladu se zásadami obsaženými v čl. 20 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/943. Španělsko dále vysvětluje, že v případě zjištění obav týkajících se přiměřenosti se tyto obavy řeší výzvou k soutěžnímu nabídkovému řízení (jak je stanoveno v královském nařízení 738/2015) v kombinaci s posouzením aukcí kapacity z obnovitelných zdrojů. Jedná se o postupy, na které podle Španělska nelze uplatnit požadavky čl. 20 odst. 3 až 8 nařízení (EU) 2019/943.

(78) Španělsko vysvětluje, že ustanovení obsažená v čl. 21 odst. 7 a 8 nařízení (EU) 2019/943 nejsou slučitelná s mechanismem stanoveným v královském nařízení 738/2015. Uvádí však, že na všechny budoucí nové kapacitní mechanismy se použijí požadavky čl. 21 odst. 7 a 8 uvedeného nařízení.

(79) Španělsko konstatuje, že mechanismus stanovený v královském nařízení 738/2015 je rovněž neslučitelný s následujícími ustanoveními nařízení (EU) 2019/943:

— čl. 22 odst. 1 písm. f), který stanoví, že se odměna stanovuje konkurenčním postupem, protože podle Španělska není odměna ve stávajícím mechanismu založena na konkurenčním postupu, ale na referenčním zařízení, což má motivovat k účinnosti,

— čl. 22 odst. 1 písm. h), který stanoví, že kapacitní mechanismy musí být otevřené účasti všech zdrojů, které jsou schopny poskytnout požadovaný technický výkon, protože podle Španělska se mechanismus vztahuje pouze na zařízení s možností řízení,

— čl. 22 odst. 2, který stanoví seznam koncepčních vlastností, které musí strategické rezervy splňovat, neboť podle Španělska odkazuje na trhy pro zajišťování výkonové rovnováhy, které na mimoiberských územích neexistují,

— čl. 22 odst. 3, který stanoví dodatečné požadavky na kapacitní mechanismy, jež nemají podobu strategických rezerv, neboť podle Španělska stávající mechanismus tyto požadavky nesplňuje: cena placená za dostupnost neklesá na nulu, když je úroveň dodávané kapacity dostatečná, cena placená za dostupnost není vázána pouze na kapacitu a povinnosti týkající se kapacity nejsou přenositelné,

— čl. 22 odst. 4, který zahrnuje požadavky na kapacitní mechanismy ohledně mezních hodnot emisí CO_2, neboť podle Španělska stávající mechanismus neobsahuje žádné požadavky tohoto druhu, ale umožňuje stanovit technická omezení,

— čl. 22 odst. 5, který požaduje úpravu kapacitních mechanismů uplatňovaných ke dni 4. července 2019.

(80) Španělsko vysvětluje, že normy spolehlivosti pro mimoiberská území nejsou v souladu s požadavky čl. 25 odst. 3 nařízení (EU) 2019/943, protože nezohledňují náklady na nové zařízení. Španělsko dodává, že i kdyby byly normy stejné, mohly by se vyvíjet k přísnějším hodnotám různým tempem, na základě čehož žádá o výjimku z čl. 25 odst. 2 až 4 nařízení (EU) 2019/943.

5.3.5.2. Posouzení

(81) Článek 20 nařízení (EU) 2019/943 se zabývá zdrojovou přiměřeností na vnitřním trhu s elektřinou a stanoví povinnosti členských států, jak sledovat zdrojovou přiměřenost a jak jednat v případě zjištění potíží se zdrojovou přiměřeností, tj. mimo jiné vypracovat prováděcí plán s cílem odstranit narušení regulačního rámce, zajistit tržní zadávání zakázek na služby výkonové rovnováhy nebo odstranit regulované ceny. Komise konstatuje, že Španělsko v rámci procesu státní podpory již vypracovalo a Komisi předložilo prováděcí plán v souladu s čl. 20 odst. 3 a 4 nařízení (EU) 2019/943. Dne 13. března 2024 vydala Komise v souladu s čl. 20 odst. 5 nařízení (EU) 2019/943 ke španělskému prováděcímu plánu stanovisko ([13]). Komise je proto toho názoru, že výjimka z čl. 20 odst. 3 až 8 nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná.

(82) Ustanovení čl. 21 odst. 7 nařízení (EU) 2019/943 bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1747 ([14]). Proto se na mimoiberská území již nepoužije. Pokud jde o žádost o odchylku od čl. 21 odst. 8 ([15]) nařízení (EU) 2019/943, Komise konstatuje, že ačkoli toto ustanovení již nestanoví, že kapacitní mechanismy mají být dočasné, stanoví, že kapacitní mechanismy má Komise schvalovat nejdéle na deset let. Kromě toho nelze předvídat vývoj elektrizační soustavy Melilly v budoucnosti. Doba trvání mechanismu regulovaného odměňování stanoveného v královském nařízení 738/2015 by proto měla být omezena na období do 31. prosince 2029, jak bylo v případě Melilly schváleno v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270.

(83) Článek 22 nařízení (EU) 2019/943 stanoví koncepční zásady kapacitních mechanismů. Komise se domnívá, že výjimka z čl. 22 odst. 1 písm. f) a h) nařízení (EU) 2019/943 použitelná po datu skončení platnosti mechanismu regulovaného odměňování stanoveném v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270 by mohla bránit přechodu na obnovitelné zdroje energie, vyšší flexibilitě, ukládání energie, elektromobilitě a odezvě strany poptávky, neboť cílem těchto ustanovení je umožnit účast všech technologií na konkurenčním základě. Komise je proto toho názoru, že výjimka z čl. 22 odst. 1 písm. f) a h) není odůvodněná. Tím by neměly být dotčeny závazky a smlouvy uzavřené s ohledem na Melillu v rámci mechanismu odměňování podle královského nařízení 738/2015, jak byl schválen v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270.

(84) Na základě informací poskytnutých Španělskem (79. bod odůvodnění) se Komise domnívá, že výjimka z požadavků uvedených v čl. 22 odst. 2 nařízení (EU) 2019/943 je odůvodněná, protože zvláštní požadavky na koncepční vlastnosti strategických rezerv jsou neoddělitelně spjaty s vytvořením dobře fungujícího vyrovnávacího trhu. Naopak výjimka z čl. 22 odst. 3 nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná, protože zvláštní požadavky na koncepční vlastnosti kapacitních mechanismů se mají uplatňovat nezávisle na dostatečně rozvinutém vyrovnávacím trhu.

(85) Pokud jde o žádost o výjimku z čl. 22 odst. 5 nařízení (EU) 2019/943, je Komise toho názoru, že daná výjimka není odůvodněná vzhledem k tomu, že čl. 22 odst. 5 uvedeného nařízení se nevztahuje na kapacitní mechanismy schválené po 4. červenci 2019.

(86) Pokud jde o čl. 22 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943, který stanoví požadavky pro mezní hodnoty emisí CO_2 u kapacitních mechanismů, se Komise domnívá, že požadavky na mezní hodnoty emisí CO_2 nejsou použitelné na současný mechanismus regulovaného odměňování schválený na základě rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270 kvůli malé velikosti elektrizační soustavy v Melille, problémům souvisejícím se získáním nezbytných povolení v oblasti životního prostředí pro vytvoření nové výrobní kapacity a s ohledem na vyšší potřebu nastavitelné výroby pro zajištění toho, aby se v Melille začlenily obnovitelné zdroje a aby byla zaručena bezpečnost dodávek. Komise se domnívá, že výjimka z čl. 22 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943 použitelná po datu skončení platnosti mechanismu regulovaného odměňování stanoveném v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270 by mohla bránit přechodu na obnovitelné zdroje energie, vyšší flexibilitě, ukládání energie, elektromobilitě a odezvě na strany poptávky, neboť cílem těchto ustanovení je umožnit účast všech technologií na konkurenčním základě. Komise je

([13]) https://circabc.europa.eu/ui/group/8f5f9424-a7ef-4dbf-b914-1af1d12ff5d2/library/b8dcbe85-7324-4e83-9752-fe974fc42cad/details?download=true.

([14]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1747 ze dne 13. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou (Úř. věst. L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj).

([15]) Ve znění nařízení (EU) 2024/1747.

proto toho názoru, že výjimka z čl. 22 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943 není odůvodněná. Tím by neměly být dotčeny závazky a smlouvy uzavřené s ohledem na Melillu v rámci mechanismu odměňování podle královského nařízení 738/2015, jak byl schválen v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270.

(87) Podle názoru Komise je na základě vysvětlení poskytnutých Španělskem (viz 80. bod odůvodnění) výjimka z čl. 25 odst. 2 až 4 nařízení (EU) 2019/943 pro provoz elektrizačních soustav v Melille odůvodněná na období do 31. prosince 2029, jak je v případě Melilly stanoveno v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270.

5.3.6. *Výjimka z článků 14 až 17, 19 až 27, 35 až 47 nařízení (EU) 2019/943 pro mechanismus uvedený v královském nařízení 738/2015*

(88) Ve své žádosti, ve znění druhého souboru vysvětlení zaslaných Španělskem dne 17. ledna 2022, Španělsko uvedlo, že pro stávající mechanismus stanovený královským nařízením 738/2015 je nutná výjimka z článků 14 až 17, 19 až 27 a 35 až 47 nařízení (EU) 2019/943. Komise se domnívá, že k uplatňování uvedeného mechanismu není tak rozsáhlá výjimka potřebná. Podle názoru Komise jsou odůvodněné pouze výjimky popsané ve výše uvedených oddílech.

5.4. **Žádná překážka přechodu na obnovitelné zdroje energie, vyšší flexibilitě, ukládání energie, elektromobilitě a odezvě strany poptávky**

(89) Podle čl. 64 odst. 1 pátého pododstavce nařízení (EU) 2019/943 a čl. 66 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 má rozhodnutí o výjimce zajistit, aby nebyly kladeny překážky přechodu na obnovitelné zdroje energie, vyšší flexibilitě, ukládání energie, elektromobilitě a odezvě strany poptávky.

(90) Pokud jde o přechod na energii z obnovitelných zdrojů a vyšší flexibilitu (včetně odezvy strany poptávky) a ukládání energie, je důležité si uvědomit, že dobře fungující dlouhodobý, denní a vnitrodenní trh a trh pro zajišťování výkonové rovnováhy by v souladu s požadavky stanovenými v nařízení (EU) 2019/943 a směrnici (EU) 2019/944 měl poskytovat potřebné signály pro nasazování a investice, aby se maximalizoval možný vývoj těchto technologií. Například vývoj odezvy strany poptávky, který lze aktivovat v obdobích, kdy je elektrizační soustava Melilly pod tlakem, by se v zásadě snáze realizoval v rámci soustavy, kde ceny poptávky odrážejí hodinový stav výroby v Melille namísto výroby na kontinentálním území. To automaticky nebrání vývoji odezvy strany poptávky nebo jiných forem flexibility v současném regulačním rámci. Nelze však vyloučit, že rozhodnutí o výjimce může mít na tento možný vývoj negativní dopad.

(91) Na druhou stranu článek 64 nařízení (EU) 2019/943 nevyžaduje, aby rozhodnutí o výjimce maximalizovala potenciál flexibility nebo ukládání energie. Cílem výjimky podle článku 64 uvedeného nařízení je pouze zajistit, aby „nebyly kladeny překážky“ přechodu. Jinými slovy, výjimka nesmí bránit vývoji, k němuž by bez výjimky přirozeně docházelo. Je vysoce nepravděpodobné, že by při absenci výjimky v elektrizační soustavě v Melille vznikly dobře fungující dlouhodobé, denní a vnitrodenní trhy a trhy pro zajišťování výkonové rovnováhy. Důvodem jsou výzvy spojené s provozováním elektrizačních soustav na mimoiberských územích, velmi nízké úrovně hospodářské soutěže v odvětví výroby a nedostatečné propojení s kontinentálním trhem popsané v oddíle 2. Je však nezbytné zajistit, aby jakmile budou existovat podmínky pro rozvoj fungujících velkoobchodních trhů, byly výjimky postupně zrušeny. Proto Komise v tomto rozhodnutí stanoví omezenou dobu platnosti výjimky a přísné podmínky pro prodloužení výjimky, jak je uvedeno v oddíle 5.5 níže.

(92) Nezdá se, že by výjimka měla znatelný dopad na elektromobilitu.

5.5. **Doba trvání výjimky a podmínky, jejichž cílem je posílení hospodářské soutěže a začlenění na vnitřní trh s elektřinou**

(93) Článek 64 nařízení (EU) 2019/943 a článek 66 směrnice (EU) 2019/944 výslovně stanoví, že v případě malých izolovaných soustav musí být výjimka časově omezena a podléhat podmínkám, jejichž cílem je posílení hospodářské soutěže a začlenění na vnitřní trh s elektřinou.

(94) Pokud jde o malé izolované a malé připojené soustavy, stanoví nařízení (EU) 2019/943 a směrnice (EU) 2019/944 povinné omezení, které má několik účelů. Především se předpokládá, že obecný regulační rámec lze použít na všechny situace na vnitřním trhu a že takové obecné uplatňování je společensky prospěšné. Zatímco článek 64 nařízení (EU) 2019/943 uznává, že určité situace mohou vyžadovat výjimky, tyto výjimky mohou zvýšit složitost celého systému a mohou představovat překážky integrace trhu i v sousedních oblastech. Odůvodnění výjimky kromě toho obecně vychází z technického a regulačního rámce v dané době a v dané topologii sítě. Všechny tyto situace se jistě změní. V neposlední řadě je pro účastníky trhu důležité, aby byli schopni předvídat regulační změny v dostatečném předstihu. Všechny výjimky proto musí být časově omezené.

(95) Španělsko žádá, aby se na výjimky pro Melillu nevztahovaly žádné časové lhůty, neboť k propojení Melilly se španělskou pevninou (a tím s kontinentální elektrizační soustavou Unie) pravděpodobně nedojde. Komise uznává důvody Španělska, konstatuje však, že Melilla není jedním z nejvzdálenějších regionů uznaných podle článku 349 Smlouvy o fungování EU, a proto musí být výjimka časově omezena.

(96) Vzhledem k nejistotě ohledně budoucího propojení mezi Melillou a španělskou pevninou a k závažným problémům s provozem tohoto území považuje Komise za přiměřené udělit pro Melillu výjimky na dobu, která závisí na propojení autonomního města se španělskou pevninou, kromě výjimky z čl. 25 odst. 2 až 4 nařízení (EU) 2019/943, která se má použít pro období do 31. prosince 2029, jak je stanoveno v rozhodnutí o státní podpoře ve věci SA.42270,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Španělskému království se v případě Melilly uděluje výjimka z ustanovení čl. 3 prvního pododstavce písm. a), b), e), k), o) a p), článku 6, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 4, článků 9, 10 a 11, 14, 15, čl. 16 odst. 1 a 2, čl. 22 odst. 2 a čl. 25 odst. 2 až 4 nařízení (EU) 2019/943 a čl. 40 odst. 4 až 7 směrnice (EU) 2019/944.

Článek 2

Výjimka udělená podle článku 1 pro všechny články nařízení (EU) 2019/943 a směrnice (EU) 2019/944, které jsou v něm uvedeny, se použije do doby, než bude Melilla propojena s pevninským Španělskem, kromě výjimky z čl. 25 odst. 2 až 4 nařízení (EU) 2019/943, která se použije v období do 31. prosince 2029.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Španělskému království.

V Bruselu dne 16. května 2025.

Za Komisi
Dan JØRGENSEN
člen Komise